

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 4 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egy sor 10 kr, minden követhetőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A háromszázalékos kölcsön.

Budapest, július 12.

Ez év július 15-én lesz az első 3 százalékos magyar állampapíros kibocsátása. A 3 százalékos kamatozás magában véve a pénzügyi téren kivívott győzelme a magyar államnak, de e győzelem jelentőségét még fokozza az a körülmény, hogy az angol és a hollandi tőke is a magyar államhitelel becsületére való előnyös árfolyamon részt akar venni a külföldi tőkének Magyarországon való betelepítésében.

Ez a 45,000.000 korona névértékű aranykölcsön adómentes, kibocsátatik az aldunai Vaskapunál és az ottani zuhatoknál létező hajózási akadályok elhárítására fogantatva vett munkálatok költségeinek fedezésére, az 1892. XVII. t. cz.-kel megállapított érték aranyérmére szóló 45,000.000 korona 38,250.000 németbirodalmi márka 47,250.000 frank 1,875.000 font sterling névértékben.

A kölcsön 3750 sorozatra (1—3750) oszlik. E sorozatok midegyike az 1893. XVII. t. czikkel megállapított érték aranyérmére szóló, egyenként 480 korona = 408 bir. márka = 504 frank = 20 font sterling névértékű. 25 kölcsönkötvényt foglal magában és az egész kölcsönről 8000 darab 1, 12 650 drb 5 és 900 drb 25 ilyen kölcsönkötvényt tartalmazó bemutatásra szóló címlet kerül kiadásra. A kötvények után 3 százalékos kamat jár utólagos fél évi részletekben, minden év január 1-én és július 1-én. Az első szelvény 1896 január 1-én lesz esedékes.

A visszafizetés a kötvényeken feltüntetett törlesztési terv szerint évenként április 1-én megejtendő sorsolás útján 90 év alatt történik. A kisorsolt kölcsöntörvények a sorsolás napjától számított három hó múlva teljes névértékben váltanak be. Ugyane naptól számított három hó elteltével a kamatozás megszűnik. A beváltandó kölcsön kötvényekkel együtt a még le nem járt kamatszelvevények is beszolgáltatandók, ellenkező esetben a hiányzó szelvevények értéke a tőkéből levonatik. Az első sorsolás 1896. április 1-én lesz. A kisorsolt kölcsön kötvények számai a Budapesti Közlönyben és más bel- és külföldi lapokban közzé fog tétetni. A kamatszelvevények, valamint a visszafizetésre kisorsolt kötvények beváltása a birtokos választása szerint a következő helyeken történik: Az 1892. XVII. t. cz.-kel megállapított koronaértékű aranyokban, *Budapestben*, a m. kir. központi állampénztárnál és a Magyar leszámítoló és pénzváltó-banknál, *Bécsben* az Union-banknál. Német birodalmi értékekben: *Berlinben* a Mendelsohn et Co. bankháznál, *Majnaiban* a Deutsche Effecten és Wechsel-banknál. Németalföldi forintokban, a német birodalmi márka összegét átszámítva a Németországra szóló rövid futamu váltók árfolyamán, *Amsterdamban* a Hope et Co. bankháznál. *Livres Sterlingben*, *Londonban* a Lloyds Bank Limited-nél, az államkötvények névértékben kifejezett értékarány szerint.

Minden kölcsönkötvény szelvény utalvánnyal és 10 évre terjedő kamatszelvevényekkel van ellátva, melyek lejártával a

szelvény utalvány bemutatójának a szelvevények egy új sorozata és új szelvényutalvány fog kiadatni. A kötvénybirtokos igénye elévülés folytán, az esedékesség időpontjától számítva, a tőke tekintetében 20, a kamatok tekintetében 6 év alatt szűnik meg.

Ezen államkölcsönkötvények, valamint az azokon levő kamatszelvevények az 1895. évi XVI. t. cz. értelmében minden fennálló bélyeg, illeték és adó alól fel vannak mentve és azoknak teljes bélyeg, illeték és adómentesség a jövőre nézve is biztosított. A kamatok és kisorsolt kötvények kifizetésének biztosítására azon hajózási díjakon kívül, melyek beszédésére a magyar királyi kormány az 1879. VIII. t. czikkel iktatott berlini szerződés LVII. cikke illetve az 1871. évi márczius 13-án kelt londoni szerződés VII. cikke értelmében jogosítva van, az összes többi állami jövedelmek szolgálnak. Ezen kötvények óvadékképesek és az 1885. VI. t. cz. értelmében gyámsági pénzek elhelyezésére is alkalmasak.

A m. kir. pénzügyminiszter *Lukács László* által aláírt s a fentiekben ismertetett prospektus alapján e kölcsön aláírásra bocsátatik, az aláírás hétfőn folyó évi július hó 15-én lesz *Budapestben*, *Bécsben*, *Triesztben*, *Berlinben*, *Majnaiban*, *Frankfurtban*, *Hamburgban*, *Amszterdamban* és *Londonban*.

Az aláírási ár a névérték 87 százalékában van megállapítva, tehát minden K. 2400 = L. 100 névérték fejében 87 font sterlingben. Az aláírás az aláírási felhíváshoz csatolt nyilatkozat alapján történik.

Az „Aradi Közlöny” tárazaja.

A Székelyföldről.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárazaja. —

Irtá: Laskó Albert.

Székely-Udvarhely, július 10.

Itt vagyok jelenleg, hol egy hónappal előbb az Emke ünnepélyei lefolytak; itt határoztak a fölött, hogy Petőfinek szobrát emelnek a segesvári vármegyeház előtt; a Budvár alján, hol a rabonbánok híres udvara volt, vagyis Székely-Udvarhelyt, e tiszta székely városban. Valamikor egyszerű hegyvidéki város volt. Hol legfőleg a borvizések, az oláhfalvi deszkások, vagy a Háromszékre Parajdról sőt szállító szekerek tartottak pihenőt. Egyszer-egyszer az „Alvidékről”, mint a hogy Küküllő-megye határos részét nevezik, rándultak föl a nagykalapú szászok, kiknek két lovát egy szál kantárral igazgatják, hozva magukkal gabonát; az oláhországi osángók, kik törökbutát hoztak. Ebben állott Udvarhely forgalma.

Most azonban minden megváltozott, mióta a székelyvasút kiépült, azóta nagy lett a forgalom. Ez a harmincz kilométer hosszú vonal új arát nyitott Udvarhely forgalmában. Már maga a vasut érdekes vidéken vezet keresztül. Segesvár és Héjjasfalva között keresztülszeli a fejedégházai mezőt, hol Petőfi elesett; miután Héjjasfalván a Brassó s Arad felől érkezőket átveszi, a kis gép vigan zaka-

tol Székely-Keresztur-felé, melynek lakosai tulnyomólag szitákat készítenek, még a szigányok sem henyélnek, hanem székely szövettel háznak, így többször látni őket Aradon is. Átmelve Decsfalva mellett egy hegyszoroson, kiér a tágas agyagfalvi mezőre, hol a székelyek, mint hajdanában a sveitziak a Rütli-réten, gyüleseit tartották; a legutolsó 1848-ban volt, mikor a haza s magyarság védelmére szervezkedtek a fegyvert fogó oláhság ellen. Eléri végre Bögöz állomást, honnét látható a híres Budvár, melynek tetjén egykor Atilla fejedelmi vára volt. Még Udvarhely mellett is kimutatta fontosságát; a Küküllő vizét új mederbe kellett terelni, hogy a vasutnak a hegyek lábánál tér jusson. Végre Udvarhely és Szombatfalva között elrobogva, megáll Udvarhely fölött, és oszál van.

Látni kell ilyenkor július elején, mint szürdök ki, mint egy méhköpüből a fűrdőbe özönlő népség. Itt adnak egymásnak találkozásot a szovátai, korondi, homorodi, csik-ocsói, borszéki fűrdőre menők, azért e kis 5000 lakosú városban bámulatos sok bérkocsival találkozunk; ez a környék számos fűrdőjében leli magyarázatát; de nemcsak a fűrdőkön való tartózkodás vonzó, hanem a fűrdőkre való kirándulásokat is érdekessé teszi a vidék változatosága, hogy egyet említsek, ily érdekesség maga a csik-ocsói Bűdös. Miután Udvarhelyről jó két órai ut után eljutottunk Egyházas Oláhfalva, itt ókrós szekeret fogadunk, s neki vágunk mi csak úgy gondolomra, de a

szekeres oszál tudatosan a köröskörül elterülő rengetegnek. A búkköők, később fenyesek között megértjük, hogy mire való az ókrós szekér. A rengetegben keresztbe dőlt fatörzsek, óriási kötszók, valóságos erraticus sziklák hevernek szerteszét, közöttük csak a hosszú hajlékony szekér tudja megtartani az egyensúlyt. Jó két órai ut után elvezet egy folyócska egy tágasabb völgybe. A folyócska oly kezes, hogy vizét nem is látjuk, mert medrét mint keresztgerendák áthidalják a lehuított galyag is fatörmelékek, zuhogását azonban folyton halljuk s így el nem tévedhetünk. A tágas völgybe, vagyis inkább völgyköténybe érve, oszálunk.

Itt csakhamar megtudjuk mi az a Bűdös. Látunk ugyanis egy négyszögű, két méter mélységű vermet, ebben köröskörül padokat s a padokon társalgásba merült embereket. Ha közéjük vegyülünk, csakhamar megértjük, hogy ottlétőknek a társalgáson kívül más oka is van. A földből ugyanis kengész párolg ki, tehát valóságos fumarlával van dolgunk, a gáz hatását csakhamar megis érezzük, a lábtól kezdve testünk csakhamar átmelegszik, míg végre az egész test izzadásba jő. Ebben van a gáznak csodás hatása, köszvény, szemfájás ellen csodálatlan gyógyszert nyújt; de itt hol annyi a fűrdő, alig méltatják figyelemre. Egy fából, illetőleg gerendából összerótt faház adja meg a vendégeknek a kellő kényelmet. Minden szobája friss szénával van behintve, ebben kap kiki szállást naponként hat kraj-

Az aláírási helyek az aláírást a meghatározott idő letelte előtt is berekeszthetik. Aláírásakor a jegyzett névérték 5 százaléka leteendő. Az átengedett kötvényeket folyó évi július 23-ától augusztus 29-ig kell átvenni. A végleges címletek elkészültéig Budapesten, Bécsben és Triesztben ideiglenes elismervények kerülnek kibocsátásra, melyeket az illető aláírási helyek állítanak ki ő melyeknek végleges címletekre való díjmentes kicserélésének módzatai közzé fognak tétetni.

BELFÖLD.

Képviselői beszámoló. Esterházi Mihály gróf, a szepczi választókerület országgyűlési képviselője választóihoz nyílt levelet intézett, melyben kijelenti, hogy a nemzetipárt folytatni fogja a harcot a jelenlegi kormány és annak hatalmi tulkapásai ellen, melyek — szerinte — nem a közjót célozzák, mert csakis párt- és hatalmi érdekeiket akarják előmozdítani. Ezt a tételt a gróf ur a legutóbbi mágnás-kinevezésekkel és az Agliard i-ügygyel iparkodik bizonyítani. Ha ezt a bizonyítást sikeresnek találják a szerencsés választók, legyen meg az örömük.

A horvát jogpárt tegnap délután Zágrábban ülést tartott, melyben a néppárt alapszabályait némi változásokkal rövid vitia után elfogadták. A szabályzatot, melyet egyelőre titokban tartanak, e hó 17-én, midőn a Starcevicz-házat dr. Starcevicz Antalnak átadják, fogják közzétenni.

Az „új választások” kísértete.

— Az Aradi Közlöny eredeti levele. —
Budapest, július 12.

Ami tisztelt ellenzékünk mostanában úgy tesz, mint a kis gyerek, ha sötét szobába küldik: beszél, fútyul, énekel, lábával dobog, szóval mindenképp igyekszik lármát csapni, hogy saját félelmét elriaszssa magától. Avagy, ha jobban tetszik, üzi a mi tisztelt ellenzékünk a régi hirdett *struczez-politikát*, midőn haragos kinjában „új választások”-féle jelszó homokjába dugja fájós fejét, hogy az az átkozott szabadelvű kormány ne lássa, mint remeg a jó madár az önön-vadfantáziája szülte veszedelemtől.

Igenis, az országos új választások kísértete kerületi napok óta a többé-kevésbé titkos klerikálisok csávéba jutott táborát. Egyik fő-fő-villámszórójuk már

azt is kisütötte, hogy a választóknak országsszerte foganatosítandó új összeírásánál sok ezrelével törlik majd ki az ellenzéki voksokat, a kormánypártiakat pedig ezrelével megtoldják — ezen egyszerű rendszabályllyal meg van mentve a haza, a szabadelvűpárt és a kiegyezés s Bánffy Dezső megtarthatja a miniszterelnökséget a millenniumra.

Ebből az egész ördög-festékből annyi igaz, hogy ha a kormány csakugyan új választások elrendelésére száná el magát, a szabadelvű párt akkor oly többséggel kerülne ki, amilyent magyar ellenzék még idáig sohse látott. A liberális *térfoglalása* olyan, hogy a kormánynak bizony nem kerülne nagy erőfeszítésbe a számszerinti hatalomnak bizonyos oldalról nem is sejtett megnövesztése. Aki fél, könnyen tulásba esik. Annyira azonban a mi ellenzékünk aggodása sem nagyíthatja az új választások hatását, amennyit ez a liberális *erőszaporítás* kitenne. De azért ők eléggé sötétnek látják maguk előtt ezt az eshetőséget. Hinc illae lacrymae, hinc ille furor...

Kérdés most már, hogy van-e elegendő motívum új választások elrendelésére? Jó lélekkel állíthatjuk, hogy *nincsen*. Minek az amugy is még eléggé felizgatott kedélyeknek országsszerte való új nyugtalanítása, amikor arra a legcsekélyebb „égető szükség” fenn nem forog? A Bánffy-kormány elejétől fogva *sikerről sikerre* viszi a magyar szabadelvűség ügyét. A liberálisok tábora és nimbusza ugyszólván napról-napra gyarapodik, a reakcióé pedig ugyanily mértékben vesztí „nemzeti” jelszók alatt bitorolt talaját. Az egyházpolitikai reformtörvények életbeléptetése, a közeledő millennium, a kiegyezési szerződés megújítása mindannyi ok arra, hogy a kormány egy általános választási küzdelem *luxusának* magát és az országot ki ne tegye.

A kormány a meglevő eszközökkel nyugodtan és céltudatosan fog haladni a megkezdett uton. A normális iránytól csak akkor fogna eltérni, ha az ellenzék arra *kényszeríti*. Azzal pedig az ellenzék csak a saját sirját segítené tovább ásni.

czárért, a magával hozott pokróczozal takaródzhatik, s ha élelmet hozott magával, ehetik belőle, Ime egyik érdekessége Udvarhely környékének. Hogy mennyi kincs rejlik még itt kiaknázatlanul, mutatja az is, hogy a Büdös völgyében találkoztunk egy rézbányával, nem messze egy iszap-vulkánal, melynek fölbnyogó iszapos vize haszálóképpen jó szolgálatot tesz szemhajók és közvény ellen.

De hogy visszatérjek Udvarhelyhez, leírom a város forgalmát nevezetességeit, úgy a mint a vasut megteremtette. Az állomásnál hatalmas fakészlettel találkoztunk, mert a fapár a havasi népnek jelentékeny jövedelemforrása. A havasi vidéken az egy ugyanazon családhoz tartozók közösen bírnak egy fűrészmalmot, melyet a hét minden napján más-más családtag használ, készítményeiket korábban szekereken hordozták a Mezőségre, most ezt az udvarhelyi vasut eszközözi. A város vidékén jó fazekas anyag található, azért újabban tetemes befektetéssel több téglagyár alakult s az itt készült téglát és fedő-cserépet megint csak a vasut viszi tovább; az állami agyagipar iskola is sok szép agyagedényt produkál, s ennek mindnek akad vevője a Szász földön. Nyolcz év előtt, mikor Udvarhelyt elhagytam, fából épült várost hagytam el, s most nyolcz év múlva, téglából épült várost találtam, — jele annak, hogy az én ittlétem akadály volt a város fejlődésében. — Egész új utcák nyílnak, csinos házakkal, mert a gőz ereje nem engedi többé meg az édes semmittevést.

Igaz, hogy gőzfürdője a városnak nincs, de talán Aradon sem volna, ha Sily bácsi nem lett volna oly áldozatkész hazafi, s nem gondoskodott volna a közönség kényelméről. De itt most a város maga igyekszik 200 frt évi subventió mellett gőzfürdőt létrehozni. A világításban meg nemsokára elébe vág Aradnak. Most ugyan még csak photogen-lámpák vannak, de nem soká villamvilágítása lesz, az utcákon most még vékony talpu cipőkben járni tiszta veszedelem, de nemsokára aszfaltjárók lesznek, a melyek az aradiaknak semmit sem engednek jelesség és kényelem dolgában. Nagy város lett Udvarhely abban is, hogy oly hatalmas fűzetet adott ki a rendőrség a köztisztaságra vonatkozólag, hogy még Aradnak is sok volna, pedig itt már csak nem szükkölködnek utasításokban.

A székelyek szeretik Uddvarhelyt anyavárosuknak nevezni; a város nevével a tillaival hozzák összeköttetésbe. Szé eszmét a jelenlegi nemzedék sem hagyja kihalni. Magának a római kath. prépostnak aegise alatt gyűjtene egy milleniumi emlékre, melyet a Budvár hegyormán szándékoznak felállítani. Nem tudom, tisztában vannak-e teendőjükkal, csak annyit tudok, hogy kolosszális emlékek kell annak lennie, mely é 200 méter magas piedestálon imponálhasson; az összegyűlt 800 forint erre nem igen nyújt kezességet; ész, erő, akarat azonban nagyon sokat tehet s a székelységben egyik sem hiányzik.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 780.2 milliméter, délután 2 órakor 757.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 20.9, délután 2 órakor C° + 30.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor DK. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: esőpegés.

Az állami anyakönyvek.

— Ujabb rendelet. —

Peroczel Dezső belügyminiszter az alábbi körendeletet intézte tegnap Aradváros polgármesteréhez és Arad megye alispánjához:

Az állami anyakönyvek első példányait a m. kir. államnyomda igazgatósága fogja tekintetességednek megküldeni az anyakönyvi kerületek számának megfelelő mennyiségben.

Ezen anyakönyvi első példányok átvétele, hitelesítése és továbbítása alkalmával különösen figyelembe veendő tekintetességed által a következők:

Mulhatatlanul szükséges, hogy tekintetességed az anyakönyvek átvételénél meggyőződjék arról, hogy a három rendbeli anyakönyv első példánya kötetenként 300 lapot, vagyis 1—600 számig terjedő a születési zöld, a házassági kék, és a halálozási feketés szürke alaponyasu belső oldalt tartalmaz-e.

További tájékozással szolgáljon az anyakönyvek kiállításának következő rövid leírása:

Az anyakönyvek minden egyes kötete a 600 számozott oldalon kívül még egy elő- és egy üres utólapal s ezekből az előlap „Jelen anyakönyv 600 (hatszáz) számozott oldalt tartalmaz. Kelt...” hitelesítési záradékkal van ellátva.

A kötetek kettős lemezű váblakkal és ruganyos háttal vannak készítve. A könyvtáblák szélei kívülről részintosan leszélyezve, belül az első táblán a pecsételési helye kivágva, külső része csikos zöld csinvat, a sarkok és a könyvhát pedig szürkés bórposztó borítással van készítve.

Minden egyes kötet beltartalma 10 csm-ternyi távközben át van lyukasztva és nemzeti színű selyem zsinórral lazán egybefűzve; kívülről pedig megfelelő hát és táblacimkével van ellátva.

Tekintetességed föladatavá teszem tehát, hogy az államnyomdából szállító- és vételével kíséretében megküldött köteteket haladék nélkül átvizsgálja, és csak azokat fogadja el, illetőleg hitelesítse és pecsételje meg, melyek a fenti leírásnak megfelelően vannak kiállítva és melyek úrlapjai 1-től 601-ig terjedő oldal számozásnak aritmetikai sorrendje helyes. A bármilyen hibás kötetet pedig ki se javitassa, hanem kicserélés végett rögtön küldje vissza az államnyomdába.

A hibátlan kötetek lepecsételése eszközzendő, hogy az úrlapokat átfűzött selyemzsinór

Küzdelem a pénzért.

— Regény. —

Írta: Ter Hedberg. A

Az „Aradi Közlöny” számára, svéd eredetűből fordítva.

[15] [Utányomás tilos.]

A következő peroczen azonban már megbánta e gondolatot, s midőn leányának tekintetével találkozott, fájdalmas érzelmeket olvasott ki abból, mely keserűséggel tölté el szívet. — Akkor meg azon kezdett búsulni, hogy leánya nem hiszi, hogy szereti őt, s e gondolat a kétségbeesésig gyötörte, — s vágyat érzett, karjaiba ölelni a gyermeket, s barátságosnak, gyöngédnek lenni iránta.

De azért nem teljesíté e vágyát, — s így a jégréteg oly erős lett közöttük, hogy óriási viharok kellett következni, hogy megtörjék az.

Eközben az ügyek és az fizet oly jól ment, hogy Baskné nagyon jó körülmények közé jutott. Es miután a régi bolt mind szűkebbé lett, elhatározta egy újnak építését.

Kora tavaszkor megkezdte az építést és őszkor már kész volt az új épület a régi házikó mellett, négy ablakkal hosszában s két ablakkal az emeleten, külön bejárásokkal a boltba és a lakosztályba, zöldre festve, cserépfedéllel. Es a házi asszonyt büszkeség fogta el ez új alkotás szemlélésénél.

Eppen ez évben töltötte ki rabságát Karr János.

egyszeresen s lazán keresztbe kötve annak két vége úgy illesztessék a táblába vágott peccséhelyre, hogy ez a peccsét alul két emternél hosszabban ne nyulják ki. Ez azért szükséges, hogy a zsinór keresztbekötött kettős-része a könyv kinyitásánál ne feszüljön, hanem elég tág legyen arra, hogy a könyv könnyen és teljesen kinyitható legyen, s a peccsét épsége a feszülés által ne veszélyeztessék.

Végül fölhívom tekintetességedet, hogy az államnyomda által a csomagoláshoz használt deszkalapokat, (melyek elkészítése a több ezerre menő csomaghoz igen sok időbe és költségbe kerül) további fölhasználásra haladék nélkül szállítsa vissza az államnyomdába ennek költségére, valamint a kötetek kézbesítéséről szóló vétellevél is a küldemény kézhezvételétől számított 14 nap alatt aláírva és a hivatalos peccséttel ellátva küldje meg az államnyomda igazgatóságának.

Az anyakönyvi másodpéldányokhoz szükséges úrlap-füzeteknek, a betűsoros tartalomjegyzékeknek (névmutatóknak) valamint az utasításokban előírt kezelési nyomtatványoknak megküldése, tekintetességed részéről való átvétele és továbbítása iránt annak idején külön rendeletekben fogok intézkedni.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 13. —

Helyenként csapadék. — Hőstülledés.

Az asztalterítésről.

A rohamosan haladó ipar fáradhatlan buzgósággal mindig valami újat talál az asztal számára, a háziasszonynak pedig, a kinek büszkeségét képezi az, hogy asztalát divatosan és izlésel terítse, annyi részletre kell figyelmét kiterjesztenie, annyi izléssel és az ipar haladásában annyi jártassággal kell bírnia, hogy az asztalterítéshez ma már több kell, mint egyszerü háziasszonyi jártasság. Hiszen mindenki tudja, hogy mennyire gyönyörködtetik a szemeket a szépen rendezett részletek, a virágfüzerek és bokréta, a melyek az ünnepi asztalt díszítik, és mindezek hozzájárulnak az étvágy gerjesztéséhez is. Ugyan ki szolgálna fel vendégének szomoródnit, olyan pohárban, a melyből sherryt szoktunk inni. Már ebből az egy példából is kitűnik, hogy mennyire szükséges a választékos asztalterítés legapróbb titkait is tudni; a folyton haladó divat pedig mindig újításokat teremt.

Kedjük a divatos asztalterítés bemutatását a szezonnal — salátánál. A salátát mély, lefelé szűkülő porcellán vagy pedig fajansz táblán hordják fel. A szépen befestett táblának nem kell feltétlenül a szervisszel egyeznie. Széles karimája és két file nikeltől van. A salátához való kés és villa már nem fából vagy pedig csontból való, hanem szintén nikeltől van, porcellánfogóval, a

mely épen úgy van befestve mint a tál. Az uborkák, természetesen lehámozva és széjjelvágva tállatnak fel, még pedig hosszukás üvegtáblán. A két fogu uborkavillán kis tolokészülék van, a melyen a felszart szelet gyorsan a tányérba siklik. Hasonló tolokészülék van a peccsénye-villákon is. A szádvicsek mellé szintén kétfogú, kicsiny ezüst villát tesznek, bearanyozott fogóval; a forgatható asztalon, melyet a hideg estebédhez használunk, mindegyik tányéron külön villa van; a szardiniához külön alakú villa van használatban. Az osztrigához külön háromfogú osztrigavillát használnak, a rákhoz külön rákkést, a halhoz külön halkanalat.

A spárgát hosszukás spárgalapon szolgálgják fel, a melyre relief-féle festéssel egy csomó spárga van festve; sokkal elegánsabb ennél a porcellán-betétes alpakkatái, melynek fülén kicsiny mártástartó van a forró vaj és a mártókanál számára. A spárgafogó természetesen kiegészíti a spárga-szerviszt. A halakhoz használt tálon és tányérokra festett halak vannak; de ez az ujtás sok ellenzőre is akad. Ellenben már mindenütt a halhoz is használnak kést. Természetesen olyat, melynek pengéje nem aczéltől készült. Fagyaltot csigaalakú, aranyozott szélű fehér táblán hordanak körül; hasonlóak a kicsiny tányérok is. Jeges kanalak és jeges kendők elmaradhatlanak. A kendők többnyire fehérek, himzéssel vagy csipkével ellátva. A deszerthez használt üveg szervisznek is csigaalakja van.

A tortát szépen díszített tortalapon hordják fel, a melynek kör alakú tortaalja van. Ennek csak leffüggő széle van himezve. Hasonló, többnyire finom szövésű csipkéből készült terítő van a tányérokra is. A konfekták elmaradhatlanul hozzátartozik a kicsiny konfekt-fogó, a sajtához pedig a sajt-kés. A vajkés nyelének feltétlenül aranyozottnak kell lennie. A vajburában a vaj mellett a jég számára is helynek kell lennie. Ha csak két személy számára terítenek, akkor a vajot csinosan ékesített porcellántányérra lehet tenni, a melynek fakarimája van, éppen olyan, mint a kenyeres tányérnak.

A kicsiny sőtartók, melyek közül minden két teríték közé egyet kell tenni, többnyire virághelyalakúak és fajanszból készültek. Mindegyikében kicsiny fajanszkanálka van. Szamócát levélalakú alpakkatáiban kell felszolgálni. A szamóca alá friss falevelet kell tenni. A tejföltartó és csukortartó a tál kiegészítő része. Más gyümölcsöt fatörzstanzatu álványon levő alpakkacészében szolgálnak fel. A fatörzs ágán gyümölcsök csüngenek, úgy hogy az egész azt a benyomást teszi, mintha a csészében levő gyümölcs most hullott volna le a fáról. Diót és mogyorót kettős csészében hordunk fel, a mely olyan mint egy óriási, feltört dió. Belseje aranyozott. A dió- és mogyorótörő a törzs valamely ágán függ.

Minden elegáns asztalon ott van minden egyes teríték mellett a kerekded felfogótányér is, melybe a csontot és egyéb hulladékot tesszük.

A fekete kávé török módra kicsiny, vékony porcellán-csészéből isszuk, melynek alját ezüst-

tartó képezi; a five o'clock teához olyan csészét használunk, melynek hosszukás alján hely van a teasütemény számára is. A tejszint nem szolgálják már kannákban, hanem üvegtányérban. Ehhez hozzá tartozik egy bearanyozott kanalacska, melynek nyelébe a család címere, vagy pedig a háziasszony monegrammja van bevésve.

HIREK.

Július 13. Szombat. Róm. kath. naptár: Margit. — Protestáns naptár: Margit. — Izraelita naptár: Pinchas. — Görög-keleti naptár (július 1.): Kozma. — A nap két 4 óra 18 perczkor, nyugszik 7 óra 58 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölossey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgáriskola, földszint.

A szinügyi bizottságból.

— Saját tudósítónktól. —

Aradváros szinügyi bizottsága tegnap délután F á b i á n László főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak: S a l a c z Gyula kir. tanácsos polgármester, M ü l l e r Lajos dr., B a r a b á s Béla dr., I n s t i t ó r i s Kálmán, M ü l l e r Károly, S a l l a y Béla dr., V a n n a y Gyula.

F á b i á n László főispán elnök előadja hogy L e s z k a y András igazgatónak az aradi színház bérletére kötött szerződése a jövő évben lejárván, szükségesnek tartotta a bizottságot összehívni, hogy az új szerződés megkötése iránt még idejében intézkedhessenek.

S a l a c z Gyula polgármester kisebb előterjesztései után jelentette, hogy P á l f y Nina e hó végén Nagyváradon szerződötetés céljából fellép. Ezt tudomására adja a bizottsági tagoknak.

Ezután a bizottság visszatért az első tárgyhöz.

M ü l l e r Károly nem az eddigi szokást kívánja fenntartani, mely szerint a pályázatot már november, decemberben kiírják, annyival is inkább, mivel a Budapesten épülő új színházak részére már is folynak a szerződötetések, mert a pályázó igazgatónak már előbb szükséges lépéseket megtenni. Ezért kéri a jövő bérbeadás pályázatát már most kiírni.

F á b i á n László aziránt intéz kérdést a tagokhoz, ha vajjon pályázatot hirdessenek-e a színházra, avagy azt pályázat mellözésével Leszkaynak adják ki.

S a l a c z Gyula polgármester — habár Leszkay társulata ellen nincs kifogása — ha-

Az öreg Karr barátságának emléke vezette Raskné asszonyt arra a gondolatra, hogy leányának fiát magához vegye; — mert Raskné asszonynak erős emlékező tehetsége volt úgy a jóban, mint a rosszban.

Es nem felejtette el ígérését, amit Jánosnak tett ama három év alatt, amíg ez börtönben ült. Sőt mindig erősebbé vált benne a törekvés, hogy embert cainál az ifjúból, beszéljenek róla bármit is az emberek. Minél jobban beszélték le e szándékáról, annál erősebb lett ez és bizonyos gyönyört élvezett abban, hogy dacolt ösmerősei véleményével, s hogy idővel kimutathatni vélte, hogy neki van igaza.

Mikor tehát a három év letelt, egészen nyugtalaná vált attól az aggodalomtól, hogy vajjon eljön-e hozzá az ifjú, vagy nem? Es midőn végre János jelentkezett, mindent elkövetett, hogy eltírkolja örömét rideg külső alatt, melylyel a fiút fogadnia kellett.

Csakhamar elterjedt a hír, hogy Karr János — mert Raskné tanácsára felvette nagystyja osaládi nevét — beállott Rasknéhoz, mint bolti szolga és oly nagy volt Raskné tekintélye, hogy e tény már mindenki helyesnek találta.

János nem sokat változott e három év alatt. A büntetés nem igen puhította meg, sőt inkább megkeményítette mindazt, ami a fiúban még gyöngéd, vagy szelid volt.

Termetre nézve alacsony volt, zömök és erős. Egész lénye bizonyos nyers, összesített erős tükrözött, mely még soha sem volt hasz-

nálva, s mely ennél fogva mintegy lenyomta tagjait.

Arczkifezése is ilyen volt, könnyű vonásokkal, bizalmatlan, elforduló tekintettel, mintha valami rögeszmét keresne; belső érzelmei csak homályosan és nehézkesen jelentkeztek arcán, olyképp, mintha színes üvegen át látta valamit az ember.

Vannak arcok, melyek állandó összhangban állanak a külső világgal, melyeken át az egyéniség ugyszóván kiárad és összeolvad a körülte levő természettel és rokonszenves alakokat öltenek; de vannak ismét arcok, miiken ott ül az egyéniség bélyege és mely mindennel szemben jelzi a zárt ajtaju önzést. — János ily arczozal birt.

Félték, zárkózott, bizalmatlan volt, mintha csupa ellenségekkel lenne körülvéve. Kedvetlenül beszélgetett, s akkor is lassan és akadozva, mintha minden szót meg kellene mérnie előbb, hogy kimondja. Azért is mindenki ovakodott tőle, jöllehet ő senkinek sem adott okot a haragra.

Nagyon szerette az állatokat, és a környék kutyái és macskái védőjükre és barátjukra találtak benne.

Kötelességeit rendszeren és lelkiösmerelesen teljesítette, s nagy tehetséget mutatott a kereskedés iránt. Nagy könnyűséggel tanulta el a bolt kezelését, s Rasknénak jobb keze lett, kit folyton gyarapodó elhizása egy kissé akadályozott az üzletben, s szívesen üldögélt az áruvad mellett, csevegett a vevőkkel, kiket

János szolgált ki. — A számadásokat azonban még mindig Raskné vezette.

Igy tünt el az első nyár és tél, anélkül, hogy János lelkéről eloszlott volna ama nehéz felhő, melyet fogsága okozott.

Midőn azonban beköszöntött a tavasz fakadó nedveivel, fejlődő zöldjével és ébredő életével, akkor ő is nagy változáson ment át. Ő is észrevette a változást, félig nyugtalankodva, félig osodálkozva. Nem volt többé ura önmagának, testének, gondolatainak és érzelmeinek. Vére folytonos lázban volt; állandó nyugtalanlás lakott idegeiben, mely erős dobogásra készítette szívet. — Anélkül, hogy okát adhatta volna, tagjai bizsergetek, izmai feszültek és idegei fájtak. Néha oly rettenetes erőt érzett testében, hogy vágya támadt valamely szokatlan erőgyakorlatra, — máskor ismét petyhüdtnek, gyöngének, minden tagjában lankadtnak érezte magát, úgy, hogy a dolog kín volt neki, s vágyott a pihenésre, talán feküdni az erdőben egész nap, s nézni az eget dologtalanul.

Néha pedig vágya jött — maga sem tudta mire — valami elérhetlenre, ábrándosra, — valami szerencsére, mely állandóan ott vár rá, de melyet még sem volt képes elérni. Minden nap tele volt új reményekkel és ígéretekkel, de minden letűnt nap egy nagy csalódást és ürességet hagyott neki örökl.

(Folytatása következik.)

tározottan a pályázat kiírása mellett foglal állást.

Müller Lajos dr. azt hiszi, hogy a pályázat nem lesz eredményes, amint hogy nem igen volt a múltban sem. Ennek dacára azonban nincsen ellenvetése a pályázat kiírását illetően.

Institúris Kálmán nem pártolja a pályázat kiírását, mivel Leszkay minden tekintetben megfelelt a közönség követelményeinek s a két lefolyt szezonnal sohasem fordult elő nagyobb mulasztás, vagy hiba, melyet korigálni ne lehetne.

Müller Károly fenntartja indítványát, míg Barabás Béla dr. kiirandónak tartja ugyan a pályázatot, Leszkayt azonban felohajtja szolnait, mikép előzetesen adja be ama tagjainak névsorát, a kikkel pályázni akar.

Müller Lajos dr. kívánatosnak tartaná, hogy Leszkayé maradjon a színház. Ezért indítványozza, hogy lépjen érintkezésbe a színházi bizottság Leszkayval, hívja fel őt, hogy f. é. augusztus hó 20-ig nyilatkozzék, ha kívánja-e az aradi színház bérletére a szerződést meghosszabbítani, s ha ez eredményre nem vezetne, ugy október elsejére kiírja a színházi bizottság a pályázatot.

Müller Károly és Sallay Béla dr. hozzászólása után a bizottság Müller Lajos indítványát fogadta el, azzal a különbséggel, hogy Leszkay a szerződésre vonatkozólag augusztus 15-éig köteles nyilatkozni.

Ezzel az ülés véget ért.

— Az aradmegyei telefonhálózat. Az Aradmegyében tervezett telefonhálózatot valószínűleg már a jövő hónapban elkezdik építeni. Az ügyre vonatkozó tervek és akták már fenn vannak a minisztériumban, honnan a megye gyors elintéztést remél. Így a nagyfontosságú intézmény hovatovább a megvalósulás stádiumába jut.

— Arad közegészségügye az elmúlt június hónapban Pozsgai Lajos dr. városi főorvos jelentése sze int a következő volt: A közegészségi állapot az előző havinhoz képest sokat javult. A beteglétszám gyérültek s az összes halálozás 34-gyel kevesbedett. A városi újszülöttek száma a városi halálozást 28-mal haladta meg. Hurutos tüdőbajok voltak még tulnyomó számban; a bélbántalmak szaporodtak. A fertőző betegségek közül a difteritisz csak 5 esettel, halálozás nélkül jött elő, a tiszoró elenyészőleg csekély számmal négyszer lett bejelentve, már már járványos jellegű volt a vörheny, mely 18 esettel merült fel. A himlő 3 könnyű esettel, a bányahimlő 6 esettel, a hökhurut 7, a typhusz egyszer van bejegyezve. Újabb trachoma betegülés nem adta elő magát. A beteglétszám maradt június 30-án 12. A városi halottakból esik a belvárosra 27, Pernyavára 16, Sarkadra 18, Újtelepre 3, Gájra 14, Sígára 3, tanyákra 5. A kórházban kimúlt 12. Főhalálokok: veselészű, gyengeség 5, rángás 4, tüdővész 2, aszkór 26, tüdőbaj 11, agybaj 10, szivbaj 2, hashártyalob 2, vörheny 1, hökhurut 1, hagymáz 1, bélhurut 8, veselő 1, rák 1, wiskór 2, májbaj 2, végelgyengülés 8 stb. Baleset 1. Ongyilkosság 2. Halva született 10. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 97. A halálozás évi aránya e hónapban (a polgári népességhez képest) 24.9 pro mille. Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 25, 2-5 évig 16, 6-10 évig 1, 11-20 évig 5, 21-30 évig 4, 31-40 évig 8, 41-50 évig 11, 51-60 évig 6, 61-70 évig 10, 71-80 évig 5, 80 év felett 2. Elve született az anyakönyvi kivonatok szerint 131 (4-gyel több mint májusban), ezek közül 62 fi, 69 nőnemű, törvénytelen 21, iker 1 pár, szomszéd községi illetőségű 15, városi 116. A városi újszülöttek évi aránya e hónapban polgári népességhez képest) 31.0 pro mille. Házassult 51 pár. Orvosrendőri hullaszemle 6 esetben, törvényeszi boncolás egyszer tartott. Orvosrendőrileg vizsgáltatott 139 le-tartóztatott egén. A dajkált kisdetek létszáma volt június végén 175.

— A szabadságharczi muzeumból. Az aradi szabadságharczi muzeumot különösen az utóbbi napokban igen sokan látogatják. A tanítóegylet jubiláris ülésén csaknem az összes vidéki vendégek megtekintették az érdekes ereklyéket. A látogatók száma a tegnapi napon meghaladta a 21-ik ezret.

— Szegedi katonák Aradmegyében. Az idei őszi nagygyakorlaton a szegedi 46-ik gyalogezred Aradon a megyén is keresztülvonul. Augusztus 7-én Szegedről vasuton Aradra jön a 46-ik gyalogezred. Augusztus 8-tól 12-ig Arad körül ezredgyakorlatokat tartanak, melyeken a 49-ik gyalogezreden kívül résztvesz az aradi 33-ik gyalogezred is. Augusztus 13-tól 16-ig szabad menetnek lesznek Pankotán át Ternovára. Augusztus 17-től 25-ig ismét ezredgyakorlatok lesznek Ternován, a 46-ik és 33-ik gyalogezred között. Augusztus 26-tól 29-ig a 46-ik gyalogezred menetgyakorlatot tart Temesvárról Belényesre, hol aug. 26-tól szeptember 3-ig dandárgyakorlatok lesznek.

— Lonovics nyugdíjba megy. Makóiról küldik az alábbi, kétes hitelű sürgönyt: Cseresnyés János makói rendőrkapitányt hataiommal visszalelésekből támadt régiebb ügyei miatt a belügyminiszter rendeletileg felfüggesztette. Lonovics József csanádi főispánt, ki a fölfüggesztést teljesíteni annak idején elmulasztotta s ki legutóbb polgármesterré akarta választatni Cseresnyést Makón, mitől szintén a belügyminiszter tiltotta el, Budapestre rendelték s nyugdíjba megy. (Ezen makói hír — mint tudósítónk megjegyzi — óvatossággal fogadandó.)

— Szemlekorut. Bozenthál Károly m. kir. csendőr őrnagy a budapesti csendőrkerületi parancsnok helyettese megkezdte szemlekorutját, mely az aradi szárnyparancsnoksághoz tartozó 3 szakaszparancsnokság és az összes őrpáncsnokságok megselelésére terjed ki.

— Kivétel a cukor és sör-adóban. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz a cukor és söritaladó alól nyílt községekben való kivételnek igénybevétele tárgyában. A miniszter ezen körrendeletet megküldte Arad vármegye alispánjának is a községi előjárásának megfelelő utasítása végett.

— Heim utóda. A postásstrájkból emlékeztet Heim Péter, miniszteri tanácsos a „Magyar közlekedés” szerint legközelebb megváltik állásától. Az idézett lap szerint Heim Péternek Vörös László államtitkárral volt az említett ügyben differenciája, melyből sietett a konzekvenziát levonni. A lap végül Szalay Pétert hiszi Heim utódnak.

— A süketnéma festő. Van Arad városának egy süketnéma neveltje, Piller Frigyes, akiben a rajz iránti tehetséget felfedezvén, őt tanításba adták Balla Frigyes, Aradon lakó akadémiai festőhöz. A fiú a gondos kezelés alatt fejlődött s tegnap már egy képet láttunk a Reinhart-féle tizlet kirakatában. A csinos krétarajz egy lengyelzsidó tipikus fejét ábrázolja s határozottan figyelmet érdemel.

— Urinó a javasasszonynál. „A M-g.” írja: Csanád vármegyének egy előkelő uriaszónya, ki már nyolcz gyermeknek anyja volt, ismét családi esemény elé nézett, de elhatározta, hogy születendő gyermekétől bármi módon megváltik. El is utazott e végből az aradmegyei Ottlákára, a hol egy javasasszony jó pénzért magára vállalta az undok büntényt. Végre is hajtott a operációt, de az urinó oly rosszul lett, hogy megrémült kuruzsló szabadulni igyekezett áldozatától s a boldogtalan asszonyt kocsira tette, hogy hazaszállítsa férjéhez. Utközben Kétegyházán azonban oly rosszul lett az asszony, hogy a nagy vérvesztés következtében iszonyu kínok közt meghalt. Férjét, ki vasuti állomásfőnök, táviratilag hív-

ták oda s a szerencsétlen asszonyt nagy részvét mellett temették el e hó 4-én. A lelketlen kuruzsló mindenestre megkapja a büntetést.

— A szocialista izgatók ellen. Valóban jól esik hallanunk azt a hazafias, komoly és öntudatos hangot, amelylyel a magyar iparos ifjúság országos egyesülete hívja föl az ország iparosait, munkásait a tömörülésre, a szervezkedésre a szocialisták hazaellenes izgatásai ellenében. A kiáltvány 20,000 példányban fog a jövő héten megjelenni és bisonyára nem teveszti el hatását a hazafias érzésű munkásokra. A kiáltvány nemzetközi bandának, lézengő rittereknek nevezi a munkásvezéreket, akik dolgozni nem szeretnek és csak a munkásokon élőködnek. Azt kérdi, hogy hová tessik azokat az összegeket, amiket céljaikra összegyűjtöttek. Végül hazafias hangon figyelmezteti a munkásokat, hogy ne engedjék magukat holmi idegenből ideszakadt emberek által vezetett és kilencz pontban felsorolja azokat a követeléseket, amelyeket minden magyar munkásnak meg kell valósítani.

— A csendőrmesterek öröme és buja. A belügyminiszter az idei költségvetésben fölvetette és az országgyűlés megszavazta a költségvetéseket arra, hogy a csendőr számvivő őrmesterek f. év július hó 1-sővel törzsrőmesterekké léptessenek elő. Ezen intézkedést a számvivő őrmesterek nagy örömmel fogadták, s remélték, hogy július 1-ével felkötethetik a hosszú kardot, s jelenlegi hatáskörüknek megfelelő illetékben és rangfokozatban fognak részesülni. Mind ezek a szép remények azonban egyelőre nem fognak megvalósulni, mert a honv. min. a törzsrőm. ruházatát még most sem állapították meg. A honvédelmi miniszteriumban különben az a hír is kering, hogy a tervezett törzsrőmesterei kinevezéseket egészen elfogják ejteni, mivel a szárnyparancsnokságok szaporítása által, a szárnyparancsnokok s azzal együtt a számvivő őrmesterek teendői is csökkeni fognak annyira, hogy az eddigi szárnyparancsnokságnál rendszeresített számvivő segéd munkások fölöslegessé válnak, kiket azonban, ha a törzsrőmesterei kinevezések megtörténnek, továbbra is meg kellene tartani. Mintuogy a jelenlegi viszonyok között a számvivői teendők oszias a csendőr kerületi parancsnokságoknál szaporodnak, ennél fogva a számvivő tisztek számát fogják szaporítani annyira, hogy minden csendőrkerületi parancsnokságnál két számvivőt tiszt legyen.

— A Megyeri Zsuzsánnák. Gyuláról írja levelezőnk; Békésmegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén érdekes ügy került szóba: A Megyeri Zsuzsánnának ügye. Az árvaszéknél ugyanis két Megyeri Zsuzsánnának az árvátömeget kezelték, az az a tömeg csak az egyiknél volt meg, a másik Megyeri Zsuzsánná nagyon szegény leány vala. Ez a szegény Megyeri Zsuzsánná egy napon elment a kis járandóságáért az árvaszékhez, ahol összetévesztették őt gazdag névrokonával és ennek a részét adták ki neki. A szegény Megyeri Zsuzsánná nem vette zokon, hogy sokkal több pénzt kapott, mint amennyi járt volna neki. A tévedés most derült ki. A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy egyelőre a tartalék-alap fedezi a hiányt, azután pör útján óhatják az egyszerre gazdaggá lett Megyeri Zsuzsánnát ismét szegényné tenni.

— Katonazeno. Ma este Nagy Lajos kerthelyiségében a helybeli cs. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara nagy hangversenyt rendez. Az érdekes estére itt is felhívjuk a közönség figyelmét.

— Öngyilkosságok mindenfelé. Pertióh Péter tavankuti földbirtokos tegnap reggel föbe lötte magát és nyomban meghalt. Tettének oka ismeretlen. Holttestét beállították a kórházba. — Konrád Ede miskolczi nőszo-bó tegnapelőtt reggel eltávozott lakásáról és többé vissza sem tért övéhez. A Sajó partján elkiáltotta magát: „a ruhámat vigyék a városházára, hogy tudják meg, hol vagyok!”, aztán a hullámok közé vetette magát és nyomtalanul eltűnt. — Haizler Antal szombathelyi vőlegény segéd a napokban éjjel agyonlőtte magát. Beteges állapota és zilált anyagi viszonyai vitték a végzetes lépésre. — Kramarics János szegszárdi csizmadia felesége már félév óta feküdt beteg és a napokban az orvos tudtára adta, hogy csak úgy lehet életét megmenteni, ha műtét alá veti magát. A beteg asszony ettől

ny megijedt, hogy tegnap hajnalban felakasztotta magát. — **Bordás István** b. u. városi szolgalegény összeveszett társaival a mezőn, amit annyira szívére vett, hogy Nagy-Karinkó pusztán egy mély kutba ugrott és belefulladt. — **Csánki Pál** hőmezővársárhelyi tanyai gazdálkodó gyógyíthatlan betegsége miatt tegnapelőtt egy nagy késsel először szívetájékán, aztán a hasán ejtett egy nagy, mély, halálos szurást, úgy hogy a belei is kilátszottak. A szobába lépő leánya már csak vonagló holttestre akadt. — **Hegyesy Kálmán** bezdáni lakos a napokban életuntásigbóli homlokán lötte magát. Még élt, mikor ráakadtak, de életéhez kevés reményt fűznek az orvosok.

— **Üngyilkosság a börtönben.** A szarvasiak nyugalmát meglehetősen megzavarták az utóbbi időben éjjelenként megújuló betörések, melyek folyamán összesen öt üzletet törtek fel és több ezer forintba rugó tárgyakat vittek el a betörők. Most végre sikerült a szarvasi oszondórságnak elfogni a hivatlan vendégeket. A betörő banda feje asszony volt: **Farkas Julia**, a kit a járásbíró fogházában helyeztek vizsgálati fogságba. A börtönbe került asszony kétségbeesésében leoldotta nyakáról a selyem kendőjét, és a börtönben felakasztotta magát. A börtönőr azonban még idejekorán észrevette tettét és leoldotta nyakáról a selyemkendőhurhot. Állapota ennek dacára veszélyes.

— **Megcsalt munkások.** Nagy-Szent-Miklóson kétszázánál több munkás ember maradt télire való kenyér nélkül egy **Funár** nevű ügyvédírnok szélhámosossága miatt. Funár még a múlt hónapban összehívta ezeket a szegény embereket és elhitette velük, hogy olyan aratási munkát vállal részükre, mely többet fog jövedelmezni bármely más aratási szerződésnél. Egy érzékeny szívű gazdag uraságról beszélt ravaszul kieszték meséket a szegény munkásoknak és elmondta, hogy az ő közbejöttével ez a földesúr soha sem hallott magasabb munkabérekért fog nekik fizetni. Fejenként 80 kr. volt a közvetítési díj és a pénzt Funár hamarosan bezsebelte. Az aratás ideje elkövetkezett, a munkások mai napig is várják, mikor jön el értük Funár, de a várakozás hiába való volt és a munkások, akik most aratási szerződés nélkül téglenségekben kénytelenek eltölteni a legszorgosabb munkaidőt, jelentést tettek a rendőrség felé. Funár ellen nyomban megindították a vizsgálatot, mely egyéb szélhámoságokról is levonta már a leplet. Így kiderült, hogy Funár a főnökét, dr. **Fischof** nagyszentmiklósi ügyvédet is megkárosította. A szélhámos ügyvédbojtárt letartóztatták.

— **Kiutasított lengyel irónő.** Mint Varsóból táviratozzák, a híres lengyel irónő **Orzeszkó Elze** grófné, a kinek az orosz kormány Grovnot jelölté ki állandó lakhelyül, a napokban Varsóba érkezett, azonban a rendőrség utasítására rögtön eltávozott a városból.

— **Kinek nem inge...** „Kinek nem inge, ne vegye magára”. Ez a régi, de jó közmondás hétszeres beigazolást nyert a napokban egy szobaleányon, a ki nemrég állott be egyik pécsi urháshoz. Az új hajadon a szakácsnéval egy szobában nyert lakást, a ki előmúlva tapasztalta, hogy szekrényéből hét ing hiányzik. A hálátlan hálótársra indult a gyanu, a ki kezdetben mindent tagadott, de alaposabb vizitáció után megtalálták rajta mind a hét inget. Magára szedte valamennyit, nagyobb biztonság kedvéért. Be akarták kisérni a hét ingű kisasszonyt, aháziasszony azonban megelégedett azszal, hogy a hölgyet egyszerűen elcsapta s csak azt a tanácsot adta neki, hogy:

— Kinek nem inge, ne vegye magára!

— **Kolerin-eset Fejérmegyében.** **Polgárdi** községben nagy rémtünetet okozott **Nagy József** odaváló földesgazdának, egy négy gyermekes családapának az esete, a kit a kora reggeli órákban féjdalmas görcsök leptek meg. A községi orvosok kolerint konstataáltak s az esetleges veszedelem terjedésének megakadályozása céljából minden előirt intézkedést fogantatosítottak. Tegnap megjelent a községben a járási főszolgabíró, meg a megyei főorvos és azon az alapon, hogy a beteg állapota némileg javult, a sárlatot föloldották. A község fiatal orvosa, dr. **Radnai**, erősen biszik abban, hogy a beteg életét megmentheti.

— **Üngyilkos hivatalnok.** **Vass Mihály** marosvásárhelyi telekkönyvi írnok, hosszabb idő óta halálosan szerelmes volt egy előkelő

fiatal hölgybe, a ki a jóra való ifjú ember vonzalmát látszólag viszonzta is. Az utóbbi időben azt vette észre **Vass**, hogy az ő szerelmének fokozódásával versenyt hanyatlak a nő szerelme s végül rájött, hogy mindaz, a mi neki munkakedvet és az élet megpróbáltatásainak elviseléséhez erőt adott, ámitás volt. Ez a fölfedezés úgy lesújtotta az alig huszonhat éves fiatal embert, hogy elméje borulni kezdett s egy magányos órában, a mikor rá senki sem vigyázott, forgópisztolyal halántékon lötte magát. Szomorú esete mély megilletődést okozott azokban a körökben, a melyek ismerték, s hivatalnoktársai testületileg kísérik ki koporsóját az utolsó nyugvóhelyre.

— **Kitűtetett életmentő katona.** A király **Loydi Ignác** trencsényi 15. honvéd gyalogezredbeli szakaszvezetőnek, a ki a saját életének veszélyeztetésével egy fiút a vízbe fullástól megmentett, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Elfogott gyilkosok.** A Gálszécs mellett levő Nagymező-tanyán **Szokora János** és **Pavlov István** béresek kegyetlen módon meggyilkolták gazdájukat, **Virág Pál** gazdálkodót, mert ez utóbbi észrevette, hogy Szokora sokat forgolódik a felesége körül, a kit a rajongásig szeretett. A csendőrség csakhamar kinyomozta a gazdájának haragjától féltő gyilkos szeretőt és átadta czinkostársával együtt a gálszécsi járásbírósnak.

— **Haláleset egy étteremben.** Páris egyik előkelő vendéglőjében tegnap délelőtt egy házaspár villásreggelizett. A férj a pinczértől mustárt kért az általa rendelt hushoz és miután a pinczér nem teljesítette elég gyorsan a kérést, rendkívül ingerült lett és türelmetlen izgatottságában öklével az asztalra ütött és ismételte a kivánságát. A nagyfokú izgatottság folytán a harmincz éves, erős testalkotású férfi szívvelhűdést kapott és halva hanyatlott vissza székeben. Halálát az erős felindulás okozta.

— **Orgazda szikvizgyárosok.** Budapesten kinos feltűnést keltett **Detsinyi-féle** orgazdasági eset után egy ehhez hasonló bűnygyben folytatja most a rendőrség a vizsgálatot. A **Sanitas** sterilizált szikviz s fagyalt gyár és szikvizgyárakat berendező részvénytársaság igazgatója tegnap sürgős feljelentést tett a rendőrség előtt, hogy a Felsőerdősor 48. sz. a. gyártelepéről egy-két hónap óta nagy mennyiségben tűnnek el az üres szódavizes üvegek. A rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot ebben a nagyszabású lopási ügyben s első sorban a nyomozat a többi szódavizgyárosok ellen lett folytatva téve. A vizsgálatot vezető **Bérczy** rendőrkapitány a **Hölle**, **Pitzsch**, **Fleischmann** és társai szikvizgyárosok **Gizella-ut** 43. sz. a. levő gyártelepén házkutatás tartott ma délelőtt, a hol nagymennyiségű **Sanitas** vignettával ellátott üres szódavizes üvegeket talált. A házkutatás közben a gyártelep udvarába behajtatott kocsi **Rosner Mór** nevű ügynök. A házkutatást eszközölő rendőrkapitány előtt gyanusnak tűnt fel a kocsi tartalma s elrendelte nyomban annak átvizsgálását. Az eredmény az volt, hogy a **Rosner** kocsiján közel 1000 drb lopott **Sanitas** jegyű üres szódavizes üveg volt, a melyet nyomban le is foglalt a rendőrség. **Rosner** **Bérczy** rendőrkapitány még a helyszínen letartóztatta s bekísértette a rendőrség fogházába. A főváros kereskedő köreiben szenzációt keltő újabb lopási ügyben már a holnap napon a vizsgálat következtében letartóztatások várhatóak.

— **Polgárok a hadbíró előtt.** Esztergomban nagy feltűnést kelt a 26-ik gyalogezred **Csepánovszky** nevű volt főhadnagya elleni bünygyi vizsgálat, melyet a komáromi hadbíró vezet. Ez ügyben az esztergomi járásbíró megkereste a komáromi várparancsnokság, hogy tanukul oziviléket idézzen meg és utasítsa őket, hogy a katonabíró, az auditor előtt megjelenjenek. **Dr. Sárvári Ferencz** esztergomi aljárásbíró végzést hozott és utasította a ozivil tanukat, hogy a törvényes következmények terhe alatt **Pösch** ezredes hadbíró előtt jelenjenek meg. A járásbíró udvariasságot tanusított, mert törvényeink szerint katonabíró oziviléket nem hallgathat ki. Tette ezt a járásbíró a vizsgálat gyorsabb menete érdekében. A tanuk katonamódrá tették le az esküt, osupán **Vass Béla** volt tokodi jegyző tagadta azt meg, kit

ennek folytán a járásbíró újból fog kihallgatni. Mivel a vizsgálat ennek folytán még be nem fejeződött, a főhadnagy továbbra is vizsgálati fogságban maradt Komáromban.

— **Hő és légmérsék időjárás.** Aradon az elmúlt hóban a hőmérő legmagasabb állása $C+31.2$ június 30-án d. n. legalantabb állása $C+6.2$ június 12-én este jegyeztetett. A légsúlymérő állása 767.2 mm. legmagasabb és 753.1 mm. legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás mérsékelt meleg, többször borús és esős volt enyhe szelekkel. Esett 14 nap, csepegett háromszor, égháboru volt hatszor. A csapadék nagysága 96 mm. Uralgó szélirány volt a nyugati.

EGYELEK, TÁRSULATOK.

— **Meghívás.** A „**Kölcsey-dalkör**” t. működő tagjai felkérnek, hogy a ma este 8 órakor tartandó énekpróban teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

(*) **Pinczerek ülése.** Az aradi pinczér segély és elhelyező egyesület ma délután 4 órakor az egyesület hivatalos helyiségében rendes félévi közgyűlést tartja, melyre a t. rendes valamint a pártoló tag urak ez uton felkérnek, hogy minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek. Táragsorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. számadások felülvizsgálása és hitelesítés. 3. Három tagú küldöttség megválasztása a kolozsvári pinczér-egyesület zászlószentelésére. 4. Indítványok. Az elnökség.

TANÜGY.

(—) **Az aradi polg. fiúiskola értesítője.** A polg. fiú isk. idei értesítője gondosan van megszerkesztve. Az értesítő elején **Niedermayer Tóbiás** intézeti igazgató egy szép cikkben emlékszik meg a boldogult **Szöllőssy Károly** volt igazgatóról. Elmondja benne a kedves kartárs ifjúsági életét, irodalmi működését, szóval lelki-estti jó tulajdonát. A II. cikk a **Szöllőssy-féle** alapítványról szól. Eddigi gyűjtésük 341 frt 32 kr. Hogy a szorgalomról szóljunk, a klasszifikáció nem nyújt rossz képet s ezt a tantestület tagjainak elismerésre méltó buzgóságának köszönhetni. Az I. osztály legjobb tanulói: **Kőrösi Mihály**, **Siklóvan Péter**, **Stanitz Lajos**, **Tabajdi István**, **Varga Gyula**, **Weisz Armin**. A II. osztály legjobb tanulói: **Deuk Ferencz**, **Dittrich József**, **Neuman Károly**, **Schindelberger Lajos**. III. osztályból: **Kiss Zoltán**, **Márk János**. IV. osztályból: **Mayer Engelbert**, **Szinán József**, **Kökényesi Imre**.

MULATSÁGOK.

(=) **Kereskedők tánczesfolye.** Az aradi kereskedő ifjak tánczesfolye ma este lesz megtartva a városligeti vendéglő ez alkalommal díszesen dekorált termében. A táncmulatság iránt városszerte nagy az érdeklődés, mely csak abban leli magyarázatát, hogy a rendezőség hetek óta fáradozik, hogy a táncmulatság minden tekintetben kifogástalan legyen. A közönség kényelmére a lovasutó egész éjszaka fog közlekedni, úgy szintén reggel is. Jegyeket a meghívó előmutatás mellett előre válthatni **Brunner Géza** és társa, valamint **Weinberger János** üzletében.

TÁVIRATOK.

Főispánok kinevezése.

Budapest, július 12. (Saj. tud. táv.) **Voinich István** dr. Szabadka és Baja főispánjának **Bácsbodrog** és **Zombor** főispánjává, **Schmausz Endre** **Bácsbodrog** alispánjának Szabadka város főispánjává való kinevezését a hivatalos lap vasárnap hozza.

Változások az ügyészi karban.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) Mint hírlík, az ügyészi karban változások lesznek. **Katona Béla** dr. budapesti ügyész főügyész helyettesé, **Kozma Sán-**

dor mellé, helyére pedig Geguss Gusztáv jön az ügyészséghez, melynek vezetője Havass Imre marad. Az üresedésben levő állásra Vizlendvay van proponálva.

Alaptalan híresztelés.

Makó, július 12. (Saj. tud. táv.) A Lovits csanádi főispán nyugdíjaztatásáról szóló hírek alaptalanok s igen nagy feltűnést keltenek. A főispánt ovációkban fogják részesíteni.

Cseresnyés felfüggesztve.

Szeged, július 12. (Saj. tud. táv.) Cseresnyés János makói rendőrkapitányt a belügyminiszter hivatalos hatalommal való visszaéléseért felfüggesztette.

Garassanin otthon.

Beigrád, július 12. (Saj. tud. táv.) Garassanin Miletin párisi szerb követ ideérkezett és párthivei élénk ovációban részesítették.

Letartóztatott bolgárok.

Szofia, július 12. (Saj. tud. táv.) A török hatóságok feltűnést keltő módon Macedoniában élő számos bolgárt letartóztattak. Ueskueliben és Szalonikiben a legutóbbi napokban több bolgár tanítót tartóztattak le.

Stefánia özvegy trónörökös.

London, július 12. (Saj. tud. táv.) Stefánia özvegy trónörökös és Kóburg Vilmos herceg és neje tegnap este Deyen gróf osztrák-magyar nagykövetségén ebédeltek. Az ebéden több előkelő személyiség volt jelen.

Az olasz trónörökös házassága.

Róma, július 12. (Saj. tud. táv.) Hír szerint az olasz trónörökös legközelebb házasságra lép a montenegrói fejedelem egyik leányával.

Veszélyeztetett afrikai érdekek.

Róma, július 12. (Saj. tud. táv.) A kormány Barativu tábornoknak sürgősen meghagyta, hogy Menelik Negus által bebörtönzött Capucci olasz mérnöknek szabadon bocsátását mielőbb kieszakozolja. A mérnök letartóztatása azért történt, mert a Negus nyomára jött, hogy Capucci az olasz kormányval levelezésbe bocsátkozott. Nagy megütközést okozott hivatalos körökben azon hír is, hogy Oroszország a Negus hozzájárulásával a Vörös-tengeri part egy kis részét elfoglalhatja és hogy ugyanott a Negus Oroszországnak egy orosz kőszéntelep felállítását megengedte. Mindezeknél fogva Olaszország a fenyegető veszélyt megelőzendő, Angliával egy bensőbb viszonyt óhajt elérni, hogy vele együtt a közös afrikai érdekeket megóvja.

A bolgár küldöttség Pétervárott.

Pétervár, július 12. (Saj. tud. táv.) Lobanoff herceg külügyminiszter tegnap Klement metropolitát fogadta. Az összejevetel háromnegyed óra hosszat tartott. A bolgár küldöttség tegnap a pénzügyminiszternél volt és Odessa Burgos között közvetlen hajóösszeköttetést kért. A miniszter kedvezőleg válaszolt.

Pétervár, július 12. (Saj. tud. távirata.) A bolgár küldöttség Lobanow hercegnél állítólag egy Ferdinánd fejedelem általi irt levelet mutatott fel, melyben ez a czártól, mint orosz vasallus a királyi koronát kéri.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 12.

Az időjárás ismét kánikulai melegséggel szerencsétlen bennünket, úgy, hogy gazdáink a napok előtti esőzés után a munkákat ismét megkezdték és mindenünnen jó és kedvező híreket hoznak.

Gazdáink meglepődve nézik a holdakon felkeresztezett kéveket, melyek jó televannak az érett szép gabnaszemekkel.

A kukorica igen szépen indult fejlődésnek a napok előtti esőzés után.

A mai hetipiacz egészben véve silány.

A budapesti tőzsde naponként 10—15 kr árosökkenést hoz, mire nálunk is az egész üzlet igen lanyha volt.

Kereslet roszban volt leginkább a szesgyárak részéről, ugyanis ó-rozsért 7 frtot is adtak volna már, de hiány van benne.

Mai árak:

Buza 5 forint 80 krtól 6 forintig.

Tengeri 6 forint 10 krtól 6 forint 30 krig.

Arpa névleges jegyzés 5 forint 70 krtól 5 forint 90 krig.

Rozs névleges jegyzés 5 forint 10 krtól 5 forint 80 krig.

Zab névleges jegyzés 5 forint 60 krtól 5 forint 80 krig.

Repce névleges jegyzés 7 forint 60 krtól 7 forint 80 krig.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, július 12.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt volt s az irányzat szilárd lett. Elkelt 15000 mm. néhány krral magasabb árakon.

	mmásza	kg	gramm	frt
Tiszavidéki	200	81. ^a		6.95
Bácskai	2000	78.		6.77 ^{1/2}
Dunai	900	77. ^a		6.82 ^{1/2}
Bánáti	3200	78. ^a		6.70
Aradi	1100	81. ^a		7.—
Baktárok	1000	80.		6.80
"	1000	77.		6.65
"	1000	77.		6.70
Zab	100			6.95
"	100			6.25
"	100			6.25
"	200			6.17 ^{1/2}

Határidőüzlet: Változatlanul indult az üzlet buzában, míg később élézkebb vásárlásokra pár krral megszilárdult, s úgy zárult is. Tengeri szintén változatlanul indult s a gyengülő vásárlásokra pár krral meglanyhult.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.80—6.62
Buza május—júniusra	6.98—7.—
Őszi rozs	5.59—5.61
Tengeri május—júniusra	4.85—4.87
Tengeri július—augusztusra	5.80—5.92
Őszi zab	6.80—5.82
Repce	9.40—9.45

Külföld: New-York: búzára $\frac{7}{8}$ — $1\frac{1}{2}$, tengerire $1\frac{1}{8}$ szilárdabb. Chi cago: búzára $\frac{3}{4}$ —2, tengerire $\frac{1}{8}$ —1 szilárdabb, Páris, London és Liverpool, szilárd.

Értéktőzsde: Változatlan árfolyamokon indult az üzlet s csekély forgalom mellett úgy nemzetközi, mint helyi papirok változatlanul zárultak.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	408.40
Magyar hitelrészvény	490.50
Osztrák államvasut	440.25
Rima-Murányi	294.—
Lombard	112.—

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi július hó 11-én. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) —. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 60.—61. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 44.—45. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 48.—44. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron felüli súlyban) 42.—43. krig II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) —. krig. — Közép (pkint 220—280 krig. súlyban) —. krig. — Könnyű (pkint 220) krig terjedő súlyban) —. krig. Szerbiai: Nchéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 49.—59. krig. Kö-

zép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 49.—50. — krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 48.—49. krig. Sertés eladás szám 1895. július hó 9-én volt készlet 80298 darab. 1895. július hó 10-én felhajtattott: — darab, 1895. július 10-én elszállított 100 drb. 1895. július 11-én maradt készletben 80198 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: A forgalom állandóan csekély.

S z e s z ű z l e t.

— Július 12. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58 forint 25 krajczár, kicsinyben 53 forint 75 krajczár, per 100 liter % beleértve 35 forint fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 12. d. u. 5 óra.

Buza bászai uj	6.70—6.95
Buza tiszavidéki	6.75—7.—
Buza pestvidéki	6.70—6.95
Buza fejelemei	6.70—6.95
Buza bácskai	6.80—7.05
Rozs uj, elsőrendű	—
Rozs uj, másodrendű	—
Arpa takarmány	—
Arpa égetni való	—
Arpa sörfőzdei	—
Zab	6.15—6.20
Tengeri bászai	6.25—6.55
Tengeri másnemű	6.10—6.15
Káposzta-repoze bászai	8.75—9.—
Küles	6.—6.60
Buza márczius—április	—
Buza szeptember—október	6.64—6.68
Buza május—június	7.02—7.04
Rozs szeptember—október	5.62—5.62
Tengeri május—június	4.85—4.87
Tengeri július—augusztus	5.78—5.80
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.63—5.95
Káposzta-repoze augusztus—szeptember 1894.	9.40—9.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1895. július 12.

Magyar aranyáradék $\frac{4}{10}$	123.75
Magyar koronajáradék $\frac{4}{10}$	100.—
Magyar arany $\frac{4}{10}$	125.75
Magyar ezüst $\frac{4}{10}$	108.25
Magyar keleti vasut 1876.	123.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar italmegváltási kötvény	101.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyereséj-sorsajegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	148.50
Osztrák papírjáradék	101.25
Osztrák járadék ezüst	101.25
Osztrák járadék arany	124.—
Koronajáradék	101.50
1860-iki államsorsajegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1077.—
Magyar hitelbank részvény	490.75
Osztrák hitelbank részvény	408.20

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsden.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. július 12.

Magyar koronajáradék $\frac{4}{10}$	99.80
Magyar hitelrészvény	491.25
Osztrák hitelrészvény	408.50
Anglóbank részvény	167.20
Laenderbank részvény	288.75
Bécsi bankkegyesületi részvény	168.80
Déli vasut részvény	112.—
Osztrák északnyugati vasut részvény	489.50
Osztrák északnyugati (Elbevolgyi) részvény	294.—
Budapesti villamos városi vasut részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Rimamurányi részvény	294.20
Brassói közönbánya részvény	—
Dunagőzhajózási részvény	575.—
Lloyd-társulat részvény	570.—

VIZJELZÉS.

1895. évi július hó 12-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzónán:

Észlelési állomás	Mérték C°	Időjárás	Vízállás	
			ostimétr.	ostimétr.
Branyoska	+ 16°	derült felhős	+ 142	—
Gyulafehérvár	+ 22°	felhős	+ 25	—
Arad	+ 23°	derült	+ 105	—
Makó	+ 23°	derült	+ 357	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. július 12.

A m. kir. fölyammérési hivatal.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

M. k. államvasutak Üzletvezetőség Debreczenben.
9667/1895. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán 1895. évi szeptember hó 30-án a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyan azon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezenel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és «Ajánlat a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére» felirattal ellátott, nemkülönbén a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és

lepecsételt ajánlatok 1895. évi július hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térít vévényel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 200 az az kétszáz o. é. forint készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában Hungária kávéház épület, II. em. 12. ajtó, a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-12. és d. u.

2-4 óráig) megtekinthetők; miért is azon ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fentartja magának az jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára szabadon választhasson.

Debreczen, 1895. április 3.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,23	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	8,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul.	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lökösháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,53
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul.	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,48	4,42	—
Győrök	3,14	7,06	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Borzova	4,50	8,13	6,13	—
Tótvárad	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,58	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,30	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul.	3,36	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,58	4,04	2,13
Piski	5,07	6,05	3,57
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvárad	—	8,37	4,20
Borzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,38	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Győrök	—	10,15	6,17
Glogovác	—	10,38	6,46
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul.	5,18	3,58
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délut.	délut.
NAGYVÁRAD indul.	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul.	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orczifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,43	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul.	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul.	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,06
Kisjenő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul.	5,30	8,00
Elek	5,38	8,20
Ottlaka	5,48	8,33
Sikló	5,56	8,47
Székudvar	6,06	4,08
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,12	5,35

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES ind.	8,00	7,00
Kamarás-major	8,13	7,12
Nesze	8,21	7,21
Kovács-háza	8,40	7,40
Bánhegyes	9,03	8,03
M.-Bodzás	9,25	8,25
Bánkut	9,39	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,00	9,00

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délut.
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	3,15
Bánkut	5,34	3,37
Megyes-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovács-háza	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul.	4,45	7,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	7,29	4,37
Pécska	5,29	7,53	4,57
Battonya	5,59	8,35	4,59
Tompa	6,12	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,34	6,23
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagy-lak	7,34	10,23	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,35	8,20
Kis-Zombor	8,36	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40

Szeged—Arad.

	este	d. u.	reggel
SZEGED indul.	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	6,59	3,21	4,23
Makó	7,18	4,00	5,04
Apátfalva	7,38	4,28	5,23
Nagy-lak	7,53	5,00	5,54
Csanád-Palota	8,13	5,20	6,12
Mezőhegyes	8,43	6,09	6,50
Tompa	9,05	6,37	7,18
Battonya	9,17	6,54	7,31
Pécska	9,41	7,23	8,10
Szt.-Tamás	9,54	7,43	8,27
ARAD érkezik	10,16	8,10	8,54

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul.	6,40	5,10	12,25
Ötvenes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,13
Muzsika-Magyarád	8,02	6,30	2,23
Pankota	8,15	6,41	2,53
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul.	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin	4,56	3,00	5,52
Bokszeg-Beél	5,29	3,42	7,06
Borosjenő	5,51	4,09	7,33
Apatelek	6,04	4,25	8,00
Pankota	6,41	5,03	9,30
Muzsika-Magyarád	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,39
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,13	11,13
Ötvenes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,43

Borosjenő—Csersző.

	délut.	este
Borosjenő indul.	9,10	7,30
Csersző érkezik	10,07	8,20

Csersző—Borosjenő.

	reggel	délut.
Csersző indul.	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,10

Borossebes—Ményháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul.	10,13	6,38
Dézna	11,08	2,00
MENYHÁZA	6,45	1,25

7414/1894. tkv. sz.

695.

Árverési hirdetményi kivonat.

A makói kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak Papp János pitvarosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 111 frt 66 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a makói kir. járásbírósa területén lévő Pitvaros község és határában fekvő a pitvarosi 144. sz. tjkönyvben A. X alatt foglalt és Papp János tulajdonát képező ingatlanokra és pedig: a 145 hrsz. házra (143. sz. beltelekben) 1200 □-öl területtel 553 frt, az 482 hrsz. 1 hold 707 □-öl területű szántóföldre (I forduló) 335 frt, a 707 hrsz. 1 hold 94 □-öl területű szántóföldre (II. forduló) 69 frt, a 787 hrsz. 1 hold 12 □-öl területű szántóföldre (II. forduló) 128 frt — a 930 hrsz. 1342 □-öl területű löherésre 150 frt, az 1293 hrsz. 523 □-öl területű szántóföldre (régii törés) 76 frt, a 7 sorszámú legelőre 386 □-öl területtel 13 frt, összesen az árverést 1324 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelté, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi augusztus hó 16-ik napján d. u. 4 órakor Pitvaros község hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 56 frt 30 krt, 38 frt 50 krt, 6 frt 90 krt, 12 frt 80 krt, 15 frt — krt, 7 frt 60 krt és 1 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Makói kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi márcz. hó 29-én.

Kádár

kir. aljbíró.

8619/kh.

Végzés.

Arad sz. kir. város polgármestere mint II-dik fokú állat egészségügyi hatóság 1304/895 p. m. sz. a. kelt határozatával a sertések között fellépett orbáncz járványt megszüntnek nyilvánította, melynélfogva a 7867/kh. sz. a. elrendelt zárlatot feloldotta.

Ennélfogva a midőn Arad szab. kir. város területéről a sertéseknek valamint szálás takarmánynak kivitelét megengedem, a csürhe kihajtást valamint az eddig eltiltott sertés heti vásárnak megtartását szabadnak nyilvánítom egyuttal Ötvenes, Szentléányfalva, F.N.-Iratos, Nádasdi uradalomból, Kis Pereg községekből sertésorbáncz, Ujaradi járás, Krassó Szörény és Békés megyékből sertésvesz miatt sertések és szálás takarmánynak, Nádasd, Aranyág, Kászója, Punte, Mondorlak, Glogovátz és Taucz községekből száj és körömfájás járvány miatt hasított körmű állatnak és szálás takarmánynak Aradváros területére való behozatalát megtiltom.

Arad. 1895. évi július hó 6.

Sarlot

főkapitány

14352/1895.

Hirdetés.

A n. m. földmívelésügyi m. kr. Miniszterium 42993/95. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy a salzburgi cs. kir. tartományi kormány f. évi június hó 22-én 7014 sz. a. kelt értesítése szerint sertéseknek Magyarország és Horvát-Szlavonországból Salzburgba való bevitelét és behajtását, további intézkedésig megtiltotta.

Továbbá, hogy a felső ausztriai cs. kir. helytartóság f. é. június hó 28-án kelt távirati értesítése szerint sertéseknek Magyarországból Felső-Ausztriába való bevitelét és behajtását további intézkedésig hasonlóképen megtiltotta.

Mindemellett a sertésvesz vagy gyanujától mentes törvényhatóságok területéről sertéseknek azonnali levágás céljából Felső-Ausztriába való szállítása a felső ausztriai helytartóság esetről esetre adott engedélye mellett, továbbra is szabad.

Arad, 1895. július 8.

A városi tanács.

8378/1895. sz.

698.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alólirt m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett bértárgyak további bérbeadása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül 10% teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatoknál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő hogy versenyző a bérbeadási árverési általános s részletes feltételeket, — melyeket is különben aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

A bérbeadási árverések a következő helyeken és időben fognak megtartatni.

I. Aradon, a m. kir. államjószágigazgatóságnál 1895. évi július hó 29-én d. e. 9 órakor.

A megyesegyházai pusztán gyakorlandó helypénzszedési jog 1451 frt kikiáltási árral.

II. Lippán a m. kir. kincst. Ispánság hiv. helyiségében 1895. július hó 30-án d. e. 8 órakor.

A csicsér-mondorlaki halászati jog 45 frt. A kovaszincz-ujpanáti csárda épület 208 frt. A szabadhelyi kocsmá épület 105 frt, Bulzai üres házhely 400 □-öl 1 frt 63 kr. Bulzai házhely 800 □-öl 1 frt, Grossi (Aradmegye) erdészeti kert 1 h. 400 □-öl 12 frt. 50 kr. Pernyesti la Pagyina 800 □-öl 2 frt 50 kr. Lippai B. e. kivágási szőlő 1200 □-öl 2 frt, Lippai kivágási szőlő 1070 □-öl 2 frt, Lippai kivágási szőlő 1 h. 600 □-öl 3 frt. Lippai ügyési pótkert 618 □-öl 9 frt 47 kr. kikiáltási árral.

Aradon, 1895. évi július hó 4-én.

M. kir. államjószágigazgatóság.

474/95 g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a színházi kárpitós munkák kijavításának elvállalása iránt folyó év július hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár 422 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban. Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi július hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

7195
1895. k. h.**Hirdmény.**

A szerb tövis név alatt ismert kártékony növény tenyészesének ideje bekövetkezvén, a nagyméltóságú m. kir. földmívelés, ipar és kereskedelemügyi miniszterium 1872. évi 6420. sz. alatt kelt körrendelete alapján felhívom a ház, kert és föld tulajdonosokat és bérlőket, hogy a telkeiken, úgy azok előtt az utcán és külső földjeiken mutakozó szerb tövist még a mag fejlődése előtt kiirtsák, a nyár folyamán alatt mutakozó sarju hajtásokat is kivágassák és megsemmisítsék, mivel mulasztás esetén, azonfelül, hogy az irtás a mulasztó terhére hivatalból fog eirendeltetni, a városi szegény-alap javára 2 frttól 10 frtig terjedő pénzbírsággal fog büntettetni.

Aradon, 1895. évi június hó 19-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.**Hirdetmény.**

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 51471/95 sz. a. kelt magas rendelete alapján közhírré tesszük, hogy az országos honvédségélyző egyesület felügyelő bizottsága f. évi május hó 16-án tartott ülésében hozott és a m. kir. Miniserelnök ur által jóváhagyott határozata szerint az 1848/49-iki honvédségi szolgálat igazolhatására 1895. évi október hó 1-ig terjedő záros határidő tüzetett ki oly formán, hogy oly nyugdíjazási és segélyezési kérvények, melyben a tényleges honvédségi szolgálatot igazoló teljes hitelességű és a fentemlített záros határidőn belül kiállított bizonyítékok nem mellékeltek, figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1895. évi július hó 9-én.

A városi tanács.

473/1895. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi színház lépcső feljáróin, páholy folyósókon stb. szükséges mintegy 5000 □-méter területű szoba festő munkálatok iránt folyó évi július hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár □-méterenként 12 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a vagyis 60 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi június hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.